

43 let bez křestního listu

Setkal jsem se s řadou lidí, kteří byli nezlomného přesvědčení, že ve „starých kronikách“ je všechno zaznamenáno a že není proto problém zjistit o našich předcích vše, co nás zajímá. Skutečnost však není tak jednoduchá. Ačkoliv bohatství našich archivů je vskutku nepřehledné, soustředíme-li se na určitý problém či na konkrétní osobu, pak shledáme, že porůznu roztroušené dochované materiály zdaleka nepodávají všechny odpovědi na naše otázky. Někdy nenalezneme základní osobní údaje.

Nejdůležitějším pramenem rodopisného bádání jsou staré církevní matriky. Tyto knihy, byť se třeba dochovaly v úplné řadě, mnohdy neobsahují námi hledaný zápis. Duchovní správci byli také jen lidé, matriční agendu vedli s různou dávkou pečlivosti. Mnohé zápisy jsou značně kusé, někdy jsou údaje chybné, nejhorší však je, když vůbec nebyl provedený církevní úkon do matriky zapsán. Že se tak stávalo, dobře ilustruje kuriózní křestní zápis, provedený až po 43 letech. Nalezl jsem jej ve vlachovobřezské křestní matrice z let 1766-1788, když jsem shledával prameny ke své práci o rodu Purkyňovy matky Rozálie Šafránkové. Zápis je navíc zajímavý tím, že křtěným dítětem nebyl nikdo jiný, než Josef Traxler (Drechsler), hudební skladatel (1782-1852).

Tři strany zmíněné matriky zabírá rozsáhlý zápis faráře Emanuela Aschwitzze. Podává svědectví o tom, že roku 1825 požádala vdova po učiteli Josefu Traxlerovi Rozina o křestní list pro svého prvorozeného syna. Matrika ale zápis neobsahovala. Naštěstí žili ještě pamětníci. Vlachovobřezští sousedé Josef Hnát a Josef Přícha na faře dosvědčili Rozině Traxlerové, že ještě jako svobodná porodila v den slavnosti Nejsvětější Trojice v domě svého otce soukenického mistra Františka Stuchlého v čp.73) syna. Dítěti bylo téhož dne při křtu dáno jméno Josef, a to z vůle tehdejšího školního pomocníka Josefa Traxlera, který se veřejně prohlásil za otce a který se na podzim téhož roku s Rozinou Stuchlou oženil. Dítě křtil farář Jan Michal Brixi a jeho kmotry byli úředník vrchnostenské kanceláře Josef Baudis a panna Rozálie Šafránková z Borčic, sestra paní důchodní (Marie) Anny Baudisové. (Tedy matka slavného Jana Evangelisty Purkyně.) Sousedé Hnát a Přícha se domnívali, že křest nebyl zapsán proto, že v den Nejsvětější Trojice sloužil vlachovobřezský farář velkou mší v Předslavicích a proto měl málo času. Rok narození si již nepamatovali, věděli, že uběhlo více než 40 či 42 let, ale že to bylo téhož roku, co Josef Traxler s Rozinou Stuchlou uzavřeli sňatek.

Zápis oddavek v matrice nechybí, konaly se 5. listopadu 1782 a protože svátek Nejsvětější Trojice toho roku připadal na 26. května, mohl po 43 letech farář Aschwitz vepsat do matriky den narození a křtu Josefa Traxlera (Drechslera) a vydat umělci, který v té době již působil jako regenschori dvorního kostela ve Vídni, jeho křestní list.